

РЕШЕНИЕ

№ 20026

гр. София, 11.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54 състав, в
публично заседание на 03.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **5484**
по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе
предвид следното:

Производството е по реда чл.104, ал.1 ЗДСл.

Образувано е по искова молба на Ж. И. Б. ЕГН: [ЕГН], чрез процесуалния му представител от адвокатско дружество „Ш. и Я.“, срещу Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), с която се претендира присъждане на сумата от 23 100 лв., като обезщетение по чл.104, ал.1 ЗДСл за периода 10.03.2023 г. – 10.09.2023 г., във връзка с отменена Заповед № ЧР – СП - 82/10.03.2023 г. на Председател на УС на Агенция "Пътна инфраструктура", ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба – 31.05.2024г. до окончателното изплащане на сумата и сумата от 1 079,65 лв., като обезщетение за забава върху главницата за периода 31.01.2024 г. - 31.05.2024 г.

В исковата молба са изложени твърдения, че служебното правоотношение на ищеца е прекратено със Заповед № ЧР – СП- 82 от 10.03.2023 г. на председателя на Управителния съвет на АПИ, отменена с влязло в сила на 31.01.2024 г. съдебно решение. Визира се, че в релевантния 6-месечен период по чл. 104, ал.1 от ЗДСл, считано от 10.03.2023 г., не е заемал друга държавна служба, нито е получавала възнаграждение за друга работа. Сочи, че със Заповед за възстановяване от 12.02.2024 г. е актуализирана основната месечна заплата, поради което към момента на предявяване на исковата претенция следва да се приеме, че е в размер на 3 850 лв., тъй като не е налице прекъсване на служебното правоотношение. В тази връзка претендира изплащане на обезщетение по чл. 104, ал.1 от ЗДСл в размер на 6 основни заплати от по 3 850 лв., или общо сума в размер на 23 100 лв., ведно със законната лихва за забава от 31.01.2024 г. до 31.05.2024 г. в размер на 1 079,65 лв., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата

молба – 31.05.2024г. до окончателното изплащане на сумата и сторените по делото разноси. Представя писмени бележки.

Ответникът председател на Управителния съвет на АПИ оспорва иска в писмен отговор, както и в открито съдебно заседание чрез юрк. К. и юрк. П.. Поддържа се, че ищецът не е претърпял имуществени вреди поради уволнението си, тъй като не е доказал, че в релевантния по чл.104, ал. 1 от ЗДСл период е останал без работа. Прави възражение за прекомерност на адвокатско възнаграждение. Претендира се отхвърляне на иска и присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СГП не изпраща представител и не изразява становище по исковата молба.

По фактите.

По делото не е спорно, че Заповед № ЧР – СП- 82 от 10.03.2023 г. на председателя на Управителния съвет на АПИ, с която е прекратено служебното правоотношение на ищеца, е отменена с Решение № 1166 от 31.01.2024 г. по адм. д.№ 10673/2023 г. по описа на ВАС, II – ро отделение, с което е отменено Решение № 4900 от 18.07.2023 г., постановено по адм. дело № 2960/2023 г. по описа на АССГ.

Със Заповед № ЧР –СП-303/12.02.2024 г. на Председателя на УС на АПИ (л.19) Ж. Б. е бил възстановен на длъжността директор на дирекция „Анализ на риска и оперативен контрол“, ранг IV старши във вр. с отменената Заповед № ЧР – СП- 82 от 10.03.2023 г. на председателя на Управителния съвет на АПИ, с която е прекратено служебното правоотношение на ищеца. От посочената заповед се установява, че на ищеца е била актуализирана основната месечна заплата в размер на 3 850 лв.

На същата дата е издадена Заповед № ЧР – СП -306/12.02.2024 г. на председателя на УС на АПИ, с която е прекратено служебното му правоотношение на основание чл. 106, ал. 1, т. 5 във вр. с чл. 108 от ЗДСл, считано от 13.02.2024 г.

По делото са приети и представени копие на служебна книжка № 3/01.06.2001 г. (от л. 23 до л. 33), видно от която основната заплата на ищеца към 31.01.2024 г. – датата на признаване на уволнението за незаконно е в размер на 3 486 лв. Представено е и копие на трудова книжка № 139 от 24.02.2000 г. (от л. 35 до л. 45). На стр. 22-23 от трудовата книжка е отбелязано начало на изпълнение на трудово правоотношение от 19.08.2024 г. с „Пътни строежи“ ЕООД, като ръководител проект, с възнаграждение от 3 040 лв., липсва отбелязване за прекратяване.

От Удостоверение от 04.12.2024 г. издадено от АПИ се установява, че Ж. Б. към 31.01.2024 г. е бил с основно месечно възнаграждение в размер на 3 486 лв.

От писмо от 06.02.2025 г. от НОИ (л.95), се установява, че лицето Ж. Б. е бил осигуряван от м. 03 до м. 09 .2023 г. от АПИ, като вид на осигурен е посочен „код 18“, с дата на подаване 19.04.2024 г. За м. 03.2023 г. осигурителния доход е в размер на 2 466,44 лв., от м. април до м. август е в размер на 3 400 лв., за месец септември е 891,20 лв. За м. 03 са внасяни осигуровки от Пътни строежи, П. в размер на 933, 56 лв., а за 09 м. в размер на 2 508,80 лв., с дата на подаване съответно 21.04.2023 г. и 23.10.2023 г.

Видно от писмо от НАП -04.02.2025 г., относно предоставяне на информация по ДОПК за лицето Ж. Б. е, че няма данни за регистрирани трудови договори за периода от 10.03.2023 г.-10.09.2023 г., има данни за подавани осигурителни декларации за периода от 10.03.2023 г. – 10.09.2023 г., има данни за декларирани, изплатени доходи по извънтрудово правоотношение за финансовата 2023 г., както и има данни за подадена ГДД по реда на чл. 50 от ЗДДФЛ, за финансовата 2023 г. от страна на лицето. Приложени са справка-данни за осигуряване по ЕГН за периода 10.03.2023 г. – 10.09.2023 г. (л. 102), като по отношение на осигурителя АПИ е посочено, че се касае за код 18 „за лица, които за осигурителен стаж се зачита времето, през което работникът или служителът не е работил поради неправилно недопускане или отстраняване от работа или е бил без работа поради уволнение, което е признато за незаконно от компетентните органи“ от 01.01.2001, ГДД за финансовата 2023 г. (л. 99 до л. 101).

С цел изясняване на обективната истина по делото и проверка на спорните обстоятелства, съдът по искане на ищеца е допуснал изслушване на съдебно-счетоводна експертиза. От заключението на експерта се установява, че Ж. Б. е бил осигуряван в АПИ през месец март – септември 2023 г. и е получавал осигурителен доход през целия период. Вещото лице е посочило, че през март. 2023 г. е имал 16 дни осигурителен стаж и доход от 2 466,44 лв., от април до август 2023 г. осигурителният му доход е бил в размер на 3 400 лв. на месец, а през месец септември 2023 г. е имал осигуряване при „Пътни Строежи“ с доход от 2 508,80 лв. В своето заключение вещото лице е посочило, че ищецът не е бил безработен през целия период, за който претендира обезщетение, така претендираните вреди в размер на 24 179,65 лв. може да не отговарят на реално понесените загуби, защото е имал осигурителен доход от различни работодатели. През месец септември 2023 г. е имал частично осигуряване и от по двете места, което може да означава, че е започнал работа другаде. Вещото лице прави заключение, че от данните от НОИ и НАП лицето е получавало доходи през процесния период от две различни дружества, а именно АПИ, от които е получавал осигурителен доход от март в размер на 2 466,44 лв., месец април до август по 3 400 месечно и за месец септември 2023 г. в размер на 891,20 лв. и „Пътни строежи“ (гр. П.) има осигуряване и заплащане за март в размер на 933 лв. и септември -2 508, 80 лв. Изчислил е, че общата сума, която претендира ищеца е в размер на 24 179,65 лв. след като е извадил сумата на реално получените според експертизата доходи от други източници в размер на 24 179,65 лв. е достигнал до извода, че обезщетение не се дължи, защото липсва реално претърпяна финансова вреда. Съдът не кредитира ССЕ, тъй като в съдебно заседание вещото лице изрично посочи, че не е изследвало вида на осигуряването с код 18, а единствено е ползвала информацията от база данни от НАП и НОИ по осигурителен доход. Във връзка с посоченото, съдът счита, че последното обстоятелство е определящо за изхода на делото, защото тези осигурителни вноски са внесени от АПИ на 17.04.2024 г. след признаване на уволнението за незаконно с Решение № 1166 от 31.01.2024 г. по адм. дело № 10673/2023 г. на ВАС.

От правна страна съдът намира следното:

Предявеният иск с правно основание чл. 104, ал. 1 от ЗДСл е допустим, като съгласно чл. 205 от АПК искът е предявен срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите - Агенция „Пътна инфраструктура“.

В разпоредбата на чл.104, ал.1 ЗДСл е предвидено, че държавният служител има право на

обезщетение в размер на основната си заплата, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на невяването му да заеме службата, за цялото време, през което не заема държавна служба, но за не повече от 6 месеца.

Касае се за законодателна преценка относно периода и размера на обезщетението за имуществени вреди, претърпени в резултат на незаконосъобразно уволнение на държавен служител. Обезщетението за имуществени вреди е определено от самия законодател в размер на основната заплата на служителя, но за период не повече от 6 месеца. Определяне на имуществените вреди в друг размер, за друг период или на друго основание (напр. за лично заплатени от лицето осигуровки, който разход то не би направило, ако не е уволнено незаконосъобразно) е недопустимо именно поради визираната предварителна законодателна преценка относно претърпените поради незаконно уволнение имуществени вреди.

В този смисъл са мотивите на Тълкувателно решение № 4 от 06.11.2023 г. по тълк. д. № 4/2022 г., ОСС на ВАС, I и II Колегии – Текстове на чл. 104, ал. 1 ЗДСл, чл. 237 ЗМВР, чл. 119 ЗДАНС и чл. 172, ал. 1 ЗОВСРБ очертават като общи следните признаци на обезщетяването по реда на цитираните закони - то има имуществен, обективен и ограничен характер в следните насоки - увреждащ юридически факт, правни субекти - носители на субективното право, период от време на търпене на вредите, размер на обезщетенията и предмет на обезщетяване. От обективна страна, обезщетенията, предвидени в цитираните по-горе устройствени закони, имат ограничен, от гледна точка на времеви критерий и критерия размер, характер. Те обезщетяват държавния служител, адресат на незаконното уволнение, за неполучаването на заплата само за периода на оставане без работа, а обезщетението се изчислява на базата на получаваната от него основна заплата (възнаграждение), но за не повече от 6 месеца. Имат имуществен характер и са дължими поради признаването на уволнението за незаконно, след отмяната на заповедта за уволнение от органа по назначаването или съда. Законът не изисква установяване на виновен характер за издаването на незаконосъобразната заповед или виновно лишаване на държавния служител от възможност да получава заплата си. Основната предпоставка за получаването на обезщетението, освен признаване на уволнението за незаконно и отмяната на заповедта за уволнение, е оставането на служителя без работа след прекратяване на служебното правоотношение или извършване на работа на по-ниско платена длъжност в същия период, като максималният период на обезщетяване е 6 месеца. От това следва, че обезщетенията по чл. 104, ал. 1 ЗДСл, чл. 237 ЗМВР, чл. 119 ЗДАНС и чл. 172, ал. 1 ЗОВСРБ следва да се разглеждат като парично компенсаторно средство за покриване на претърпени вреди. От обективна страна, анализът на текста на разпоредбите, на систематичното им място, на вида и характера на самите закони, налага извод, че така очертаното субективно право на обезщетение се основава единствено на обстоятелството, че служителят незаконосъобразно е бил лишен от възможност да заема държавна служба и обезщетението има за цел да компенсира неполучената от него заплата "за цялото време, през което не заема държавна служба", поради незаконното му уволнение, но за не повече от 6 месеца. Като обезщетение за вид вреда, по естеството си то представлява обезщетение за пропусната полза, изразяваща се в неполучени заплати или възнаграждения, за времето, през което не се заема държавна служба, които със сигурност биха били получени, в случай че служебното правоотношение не е било незаконосъобразно прекратено. Доколкото е предвидено да компенсира липсващия доход от заплати, то представлява обезщетение за имуществени по характера си вреди. Изводът за това се подкрепя и от императивно посочения законов начин на определяне на дължимото обезщетение, което се извършва въз основа на

получаваното основно възнаграждение или разликата между получавания след уволнението доход и дохода, от който служителят е бил лишен за периода на оставане без работа, но за не повече от 6 месеца. В тази насока законите, освен основната заплата като основа за обезщетението, въвеждат и ограничен времеви критерий, валиден и в двете хипотези за изчисление на размера на обезщетенията - "цялото време", в което не се заема държавна служба по причина на незаконното уволнение (периодът на незаемане държавната служба има начален и краен момент), но не повече от 6 месеца (допълнителен времеви ограничител), през който период служителят не получава заплата си.

По изложените съображения съдът приема, че претендираното от ищеца обезщетение за имуществени вреди поради незаконосъобразната и отменена Заповед № ЧР - СП – 82/10.03.2023 г. на председателя Управителния съвет на АПИ следва да се присъди в размера и за срока, определен в специалния закон – чл.104, ал.1 от ЗДСл. С отмяната на цитираната заповед е изпълнена отрицателната процесуална предпоставка по чл.204, ал.1 от АПК, според който иск може да се предяви след отмяната на административния акт по съответния ред, респ. е осъществен елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ за наличие на незаконосъобразен административен акт.

Съдът приема за безспорно доказано и оставането на ищеца без работа в периода от 10.03.2023 г. г. до 10.09.2023 г. Това обстоятелство се установява от служебно изискана от съда информация от НОИ и ТД на НАП С., предоставена с писмо изх. № 40-2210-5 от 04.02.2025 г., според което за исковия период от 10.03.2023 г. до 10.09.2023 г. за ищеца няма данни за подадено уведомление по чл.62, ал.5 от КТ за сключен или прекратен трудов договор, както и няма наличие на граждански правоотношения за цитирания период. Това обстоятелство се установява и от представената по делото служебна и трудова книжка. Видно от отбелязванията на стр. 22-23 от трудовата книжка е, че начало на изпълнение на трудово правоотношение е от 19.08.2024 г. с „Пътни строежи“ ЕООД, като ръководител проект, с възнаграждение от 3 040 лв. В тази връзка не се споделя твърдението на ответника, че е възможно лицето да е работило на граждански договор или да е бил самоосигуряващо се лице, тъй като по делото АПИ не е ангажирала никакви доказателства, които да оборят обстоятелството, че ищецът е работил по трудово или служебно правоотношение в релевантния период от време.

Освен това разпоредбата на чл.73, ал.1 от ЗДДФЛ задължава императивно предприятията и самоосигуряващите се лица по смисъла на Кодекса за социално осигуряване - платци на доходи, да изготвят и представят в НАП справка по образец за изплатените през годината доходи и за удържаните през годината данък и задължителни осигурителни вноски по чл. 10, ал. 1, т. 3, 4 и 6 от ЗДДФЛ, т.е. за всички други доходи извън трудовите по чл.10, ал.1, т.1 от ЗДДФЛ. Въз основа на изложеното съдът приема, че предоставената от ТД на НАП С. официална информация за липса на изплатени доходи удостоверява по обвързващ съда начин, че за релевантния по чл.104, ал.1 от ЗДСл период ищеца не е получавала такива доходи. По аргумент от чл.104, ал.1, изр.2 от ЗДСл това са както доходи от друга държавна служба, така и възнаграждение за друга работа.

По изложените съображения съдът приема за изпълнена и предпоставката за оставане на ищеца без работа в периода от 10.03.2023 г. г. до 10.09.2023 г.

По силата на изричната разпоредба на чл.104, ал.1 от ЗДСл размерът на обезщетението се

определя съобразно размера на основната заплата на служителя, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно или на неявяването му да заеме службата. В конкретният случай към датата на прекратяване на служебното правоотношение размерът на основното месечно възнаграждение на служителя е 3 486 лв. (видно и от служебна книжка № 3/01.06.2001 г. основната заплата към 31.01.2024 г. – датата на признаване на уволнението за незаконно, е в размер на 3 486), а не както твърди ищеца – 3 850 лв. В подкрепа на изложеното е и представено Удостоверение от 04.12.2024 г. издадено от АПИ видно от което е, че Ж. Б. към 31.01.2024 г. е бил с основно месечно възнаграждение в размер на 3 486 лв.

Съдът приема този размер за релевантен към законоустановения по чл.104, ал.1 от ЗДСл – обезщетението се определя в размер на основната заплата на служителя, определена към момента на признаването на уволнението за незаконно. Ето защо, и за оставането му без работа в периода от 10.03.2023 г. до 10.09.2023 г. на ищеца се дължи обезщетение по чл.104, ал.1 от ЗДСл в размер общо на 20 916 лв. Евентуално фактическо изплащане на обезщетението след приспадане на данъци не е предмет на настоящето исково съдебно производство.

Ищецът претендира присъждане на обезщетението със законната лихва от датата на завеждане на исковата молба. Според задължителното тълкуване, дадено в т.4 от Тълкувателно решение № 3/2005 г. по тълк. дело № 3/2004 г. на ОСГК на ВСК, при незаконни актове на администрацията началният момент на забавата и на погасителната давност за предявяване на иска за неговото изплащане е влизане в сила на решението, с което се отменят унищожаемите административни актове. В случая, отменителното съдебно решение е влязло в сила на 31.01.2024 г., поради което обезщетението по чл.104, ал.1 от ЗДСл, в общ размер от 20 916 лв. следва да се присъди със законната лихва, считано от 31.05.2024 г. до окончателното му изплащане, както и сумата в размер на 977,58 лв., като обезщетение за забава върху главницата за периода 31.01.2024г. - 31.05.2024г. В тази връзка следва да се отхвърли като неоснователна за горницата над 20 916 лв. до претендирания размер на обезщетението от 23 100 лв., както и горницата над 977,58 лв. на претендирания размер 1079,65 лв. за лихва за забава върху главницата за периода от 31.01.2024 г. до 31.05.2024 г.

По изложените съображения съдът приема, че са изпълнени предпоставките по чл.104, ал.1 от ЗДСл – налице е влязъл в сила съдебен акт за отмяна на заповедта за прекратяване на служебното правоотношение и служителят е останал без работа в релевантния 6-месечен период.

Въз основа на изхода на спора и направени искания за присъждане на разноски, съдът въз основа на доказателствата по делото намира, че от ищеца са направени разходи в размер на 3 092,40 лв. с ДДС за адвокатско възнаграждение, съобразно представен списък с разноските. От ответната страна е претендирано юрисконсултско възнаграждение, което с оглед материалния интерес, по делото следва да се претендира в размер от 2 576 лв., в съответствие с чл.8, ал.1, вр. чл. 7, ал.2 от Наредба 1/09.07.2004 за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Неоснователно е възражението за прекомерност на адвокатското възнаграждение, тъй като е в предвидения минимален размер по чл. по чл.8, ал.1, вр. чл.7, ал.2, т.2 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е в размер на 2576 лв. като се прибави ДДС 20 % възлиза на 3091 лв. Като съобрази размерът на уважената и отхвърлената част от главния и акцесорен иск, съдът намира, че ищецът има право на разноски в размер на 2 800 лв., а ответникът в размер на 243 лв. Като извърши прихващане до по-малкия размер от насрещните задължения, следва да бъде осъден с настоящото решение ответникът да заплати на ищеца съдебно-деловодни разноски в размер на 2 557лв.

С тези мотиви, съдът

Р Е Ш И:

ОСЪЖДА АПИ да заплати на Ж. И. Б., ЕГН [ЕГН], сумата от **20 916 лв.**, ведно със законната лихва до окончателното изплащане на обезщетението, представляваща обезщетение по 104, ал.1 от ЗДС, въз основа на отменена като незаконосъобразна Заповед № ЧР-СП-82/10.03.2023 г. на председателя на УС на АПИ, **като** ОТХВЪЛЯ исковата претенция за горницата над **20 916 лв.** до претендирания размер на обезщетението от 23 100 лв., като неоснователна.

ОСЪЖДА АПИ да заплати на Ж. И. Б., ЕГН [ЕГН], сумата от **977.58 лева**, представляваща мораторна лихва за забава, върху главницата от 20 916 лв., считано от влизане в сила на съдебното решение за обявяване на уволнението за незаконосъобразно: 31.01.2024 г. до датата на депозиране на исковата молба в съда: 31.05.2024 г., ведно със законната лихва до окончателното и изплащане.

ОСЪЖДА АПИ да заплати на Ж. И. Б., ЕГН [ЕГН], сумата от **2 557 лв.**, представляваща адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.